

INVENTARIZACIJA BILJNIH VRSTA SA KORISNIM SVOJSTVIMA NA PODRUČJU BOSNE I HERCEGOVINE

Armin Macanović¹, Senka Barudanović¹

Originalni naučni rad - *Original scientific paper*

Rezime

Za potrebe inventarizacije izvršena je analiza 55 literaturnih izvora sa aspekta upotrebe korisnih biljnih vrsta u domaćinstvima bosanskohercegovačkog stanovništva. Kroz rad je utvrđeno ukupno 748 vrsta koje pronalaze primjenu zbog korisnih svojstava. Prema sistematici se svrstavaju u 112 porodica i 418 rodova. Najbrojnije porodice u okviru kojih su prepoznate korisne vrste su: Compositae, Rosaceae, Lamiaceae, Apiaceae, Brassicaceae, Ranunculaceae i Poaceae. Zahvaljujući korisnim svojstvima najviše se vrste upotrebljavaju u liječenju i ishrani. Određeni broj njih pronalazi primjenu i u proizvodnji lijekova, pa su opisane i u farmakopejama poput: Jugoslovenska farmakopeja (2000) gdje je opisano 88 vrsta, monografije ljekovitih biljaka WHO sa 62 vrste, Evropska farmakopeja (8 izdanje) sa 79 vrsta te Britanska farmakopeja (2012) sa 74 vrste. Najviše navoda i opisa u prikupljenoj literaturi imaju vrste: *Urtica dioica*, *Hypericum perforatum*, *Althaea officinalis*, *Juniperus communis* i *Sambucus nigra*. Rezultati rada pokazuju da Bosna i Hercegovina predstavlja zemlju sa visokim diverzitetom korisnih biljaka i značajnim potencijalom koji se u budućnosti može iskoristiti. Veliki broj publikacija ukazuje da stanovništvo kroz historiju koristi biodiverzitet i prirodne resurse na tradicionalan i održiv način. Rezultati rada predstavljaju osnovu za buduća istraživanja održivog upravljanja, promocije prirodnih vrijednosti, korisnih biljaka i očuvanja biodiverziteta BiH.

Ključne riječi: *inventarizacija, korisne vrste, biodiverzitet, ljekovite biljke, održivo korištenje*

UVOD

Procjenjuje se da na području Balkanskog poluostrva danas živi oko 6.340 vaskularnih biljnih vrsta. U komparaciji sa 10.500 vrsta koje se nalaze na popisu baze Flora Europea, ovo područje se smatra značajnim centrom biodiverziteta (Turrill, 1929; Šarić-Kundalić, 2010). Pored toga, BiH predstavlja područje na kojem raste oko 3.572 vrste vaskularnih biljaka što je čini petom najbogatijom zemljom prirodnim resursima u Evropi (Šarić-Kundalić, 2010). Iako se vrše kontinuirana istraživanja biodiverziteta u BiH, do sada ne postoji mnogo publikacija sa temom upotrebe biljnih vrsta i njihovih korisnih djelovanja. Radovi autora koji danas najvećim dijelom opisuju korištenje

¹ Prirodno matematički fakultet, Univerziteta u Sarajevu, Zmaja od Bosne 33-35, 71000 Sarajevo, BiH
Korespondencija: arminecology@gmail.com

biljnih vrsta sa ljekovitim svojstvima su: Redžić *et al.*, 2006a; Redžić, 2006b; Redžić, 2007; Redžić, 2010; Grujić-Vasić *et al.*, 2006; Šarić-Kundalić *et al.*, 2010a; Šarić-Kundalić *et al.*, 2010b; Šarić-Kundalić *et al.*, 2011; Ferrier *et al.*, 2012. itd. Samo nekoliko naučnih i stručnih radova se bave istraživanjem ekosistema u okviru kojih se pojavljuju ljekovite biljke, a neka od njih su: Lakušić *et al.*, 1977; Lakušić *et al.*, 1978; Đuričić & Elizar, 1964; Gajić & Kilibarda, 1968; Redžić *et al.*, 1991; Lakušić, 2004; Redžić *et al.*, 2009; Vojniković *et al.*, 2013. Znatno je mali broj publikacija koji se bave istraživanjem tradicionalnog znanja i praksi upotrebe biljaka, a neki od njih su: Gluck, 1892; Vuletić-Vuksanović, 1896; Zovko, 1896a; Zovko, 1896b; Riter-Studnička, 1958; Paić-Vukić, 2003; Kujundžić *et al.*, 2006 itd. Prve korake u istraživanju potencijala samoniklog ljekovitog bilja u BiH proveo je Institut za proučavanje lekovitog bilja iz Beograda (Vojniković, Balić, & Višnjic, 2013). Stanovništvu BiH je na raspolaganju nekoliko publikacija o liječenju ljekovitim biljkama. Prvu poznatu knjigu pod nazivom "Narodni učitelj" napisao je 1879. godine Vaso Pelagić, zatim Sadik Sadiković 1928. godine djelo pod nazivom „Narodno zdravlje“. Nedugo nakon toga pojavljuje se još nekoliko publikacija.

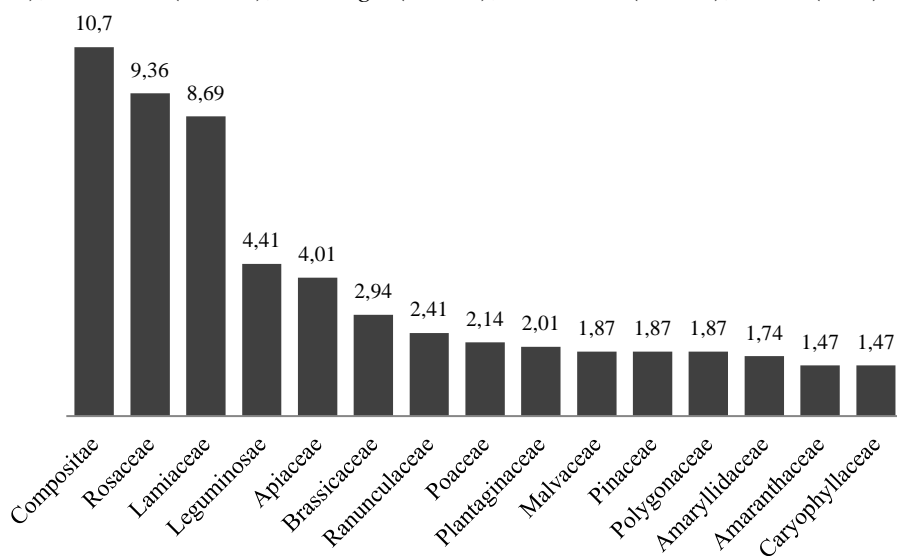
Cilj rada je inventarizacija biljnih vrsta sa korisnim svojstvima, koje su do sada opisane kroz naučne orginalne radove, priručnike i ostale publikacije na području Bosne i Hercegovine. Rezultat inventarizacije predstavljat će osnovu za efikasniju promociju prirodnih resursa, njihovim upravljanjem i ocjeni stanja biodiverziteta.

MATERIJAL I METODE

Za potrebe rada provedeno je prikupljanje literature na širem području Bosne i Hercegovine koja opisuje i istražuje upotrebu biljnih vrsta a pohranjena je u gradskim i univerzitetskim bibliotekama. Prikupljanje literature izvršeno je na lokalitetima: Sarajevo, Konjic, Fojnica, Mostar, Dobo, Tomislavgrad, Čapljina i Livno. Ukupno je analizirano 55 literaturnih izvora koji istražuju upotrebu biljnih vrsta. Zabilježene su samo vrste koje se koriste u liječenju i ishrani kroz etnobotanička znanja koja se godinama koriste na području BiH. Kroz rad formirana je lista korisnih vrsta, u okviru koje su imena biljaka usklađena sa priznatim nazivima botaničke nomenklature (<http://www.theplantlist.org>). Uz svaku vrstu je naveden narodni naziv, sistematska pripadnost porodici, rodu i njena namjena. Potom su popisane vrste komparativno provjerene i u bazi ljekovitih biljnih vrsta Svjetske zdravstvene organizacije (<https://apps.who.int>). Uz listu je evidentiran i broj publikacija u kojima se data vrsta navodi, kako bi se procjenila učestalost upotrebe vrsta koje su svojstvene tipovima ekosistema u BiH. Jestivost i ljekovitost vrsta je određena prema bazi Future for the plants (<https://pfaf.org/>), gdje su vrste podjeljene u dvije skupine: jestive i ljekovite. Njihova upotrebna vrijednost po kategorijama procjenjuje se skalom od 1-5. Jedan kao najmanje ljekovita i jestiva do pet kao najviše ljekovita i jestiva vrsta (PFAF, 2006). Konačni rezultat inventarizacije predstavljen je kao sintetska tabela (Prilog: tabela 2) u okviru koje su biljne vrste predstavljene sa botaničkim nazivima, autorom i referentnim izvorima gdje su opisane te brojem tih izvora.

REZULTATI I DISKUSIJA

Inventarizacijom literature utvrđeno je ukupno 748 biljnih vrsta koje se navode i opisuju kao korisne na području BiH. Najveći broj tih vrsta se koristi za liječenje i ishranu. Interesantan je diverzitet korisnih biljnih vrsta prema porodici i rodu. Navedene vrste se svrstavaju u 112 porodica, od kojih su najbrojnije: Compositae, Rosaceae, Lamiaceae, Apiaceae, Brassicaceae, Ranunculaceae, Poaceae itd. (Grafikon 1). Neke od porodica koje imaju manje od 1% zastupljenih korisnih vrsta su: Paeoniaceae, Passifloraceae, Piperaceae, Portulacaceae, Potamogetonacea, Pteridaceae, Thymelaeaceae, Tropaeolaceae, Ulmaceae, Verbenaceae, Zingiberaceae itd. Od rodova najzastupljenije su: *Mentha* (3.10%), *Prunus* (2.86%), *Allium* (2.39%), *Rumex* (2.39%), *Artemisia* (1.19%), *Gentiana* (1.19%), *Plantago* (1.19%), *Potentilla* (1.19%), *Ribes* (1.19) itd.

Grafikon 1. Procentualna pripadnost (%) korisnih biljaka prema porodicama (biljne porodice čiji udio iznosi <1% nisu prikazane)

Graph. 1 Taxonomy of useful plants by percentage (plant families with a percentage <1% are not shown)

Iako postoji mnogo literaturnih izvora u kojima se opisuju korisna svojstva biljaka ipak se neke vrste navode samo jednom, što ukazuje da njihova citiranost i opisivanje u referentnim izvorima nije podjednako zastupljena. Vrste koje se najviše navode u literaturi su: *Urtica dioica* sa 28 navoda, zatim slijede: *Hypericum perforatum* L. (27), *Althaea officinalis* L. (26), *Juniperus communis* L., *Sambucus nigra* L. (26), *Achillea millefolium* L. (25), *Melissa officinalis* L., *Tussilago farfara* L., *Salvia officinalis* L., *Taraxacum campylodes* G.E., Haglund, *Thymus serpyllum* L., *Vaccinium myrtillus* L., (23), *Arctium lappa* L., *Fragaria vesca* L., *Plantago lanceolata* L. (22) itd.

Određeni broj korisnih biljaka se znatno manje navodi u literaturnim izvorima, čak 547 biljaka se pominje u samo 5 izvora (245 u jednom i 302 do 5 izvora). Od 11 do 15 izvora

navodi se 49 vrsta, a od 16 do 20 samo 27 biljaka (Tabela 1). Preko 26 izvora navođenja ima 5 biljnih vrsta, a to su: *Urtica dioica*, *Hypericum perforatum*, *Althaea officinalis*, *Juniperus communis* i *Sambucus nigra*.

Analiza zastupljenosti korisnih biljaka prema literaturnim izvorima pokazuje da su biljne vrste sa ljekovitim svojstvima u velikom broju već svrstane u određene zvanične publikacije i baze. Tako se npr. u Jugoslovenskoj farmakopeji (2000) opisuje 88 vrsta, te u zvaničnim monografijama Svjetske zdravstvene organizacije 62 vrste. U Evropskoj farmakopeji (8 izdanje) evidentirano je 79 vrsta a u Britanskoj farmakopeji (2012) čak 74 vrste. U bazi Plants for a Future (PFAF) od 748 biljnih vrsta, evidentirano je 615 biljaka. One su podjeljene u dvije skupine: jestive i ljekovite. Analizom je konstatovano da 206 (33.5%) biljnih vrsta posjeduje stepen jestivosti 1, a ljekovitosti 153 vrste (24.9%). Najveći stepen jestivosti ima 39 biljaka (6.3%), a ljekovitosti 28 biljaka (4.6%). Neke od vrsta koje se u bazi pominju kao jestive i ljekovite su: *Achillea millefolium* L., *Aesculus hippocastanum* L., *Elytrigia repens* (L.) Nevski, *Ajuga reptans* L., *Allium ursinum* L., *Althaea officinalis* L., *Anthyllis vulneraria* L., *Arbutus unedo* L., *Arctium lappa* L., *Arctostaphylos uva-ursi* (L.) Spreng., *Artemisia absinthium* L., *Artemisia vulgaris* L., *Asparagus officinalis* L., *Berberis vulgaris* L. itd.

Tabela 1. Navođenje korisnih biljnih vrsta prema kategorijama referenci

Table 1. Citations of useful plant species according to the categories of references

Kategorije referenci	Broj vrsta opisan/naveden u izvorima	(%)
1	245	32.8
1-5	302	40.4
6-10	106	14.2
11-15	49	6.6
16-20	27	3.6
21-25	14	1.9
26-30	5	0.7
Ukupno	748	100.00

I pored postojećih podataka o upotrebi biljnih vrsta, još uvijek nije utvrđen konačan broj vrsta koje su korisne i značajne za čovjeka. Podaci o tome se razlikuju u publikacijama i kreću se od 240 ljekovitih kultivisanih vrsta Đurić & Elizar (1964), Grlić (1990) 409 vrsta, Redžić (2006) 308 vrsta, Šarić-Kundalić (2010) oko 228 vrsta, potom 700 vrsta (FARMA, 2010), Tanović (2011) do 66 vrsta itd. Ipak, uvažavajući sva dosadašnja istraživanja i analize provedene kroz rad i inventarizaciju može se konstatovati da na području BiH raste značajan broj biljnih vrsta sa korisnim svojstvima i kao takve predstavljaju važan dio biodiverziteta koji je i najbolji indikator kvaliteta životne sredine i zato ga treba zaštititi uz uvažavanje njihovih specifičnosti (Redžić, 2012). Značajan potencijal ovolikog broja korisnih vrsta se ogleda i na mogućnost njihovog ispitivanja u farmaceutske svrhe, sinteze lijekova te istraživanja aktivnih komponenti. U budućnosti veliki korak predstavlja inventarizacija cjelokupne flore BiH, sa aspekta korisnih biljnih vrsta, potencijala u smislu plantažnog uzgoja i promocije održivog razvoja.

ZAKLJUČAK

Inventarizacijom korisnih biljnih vrsta jasno je da Bosna i Hercegovina predstavlja zemlju sa dugom tradicijom upotrebe biljaka i velikim potencijalom njihovog budućeg korištenja. Veliki udio korisnih vrsta koje pripadaju različitim porodicama i rodovima pokazuje diverzitet ekosistema i biljnih zajednica koje se razvijaju na ovom području. Korisne vrste koje je čovjek prepoznao i umjereno iskorištavao dugi niz godina predstavljaju odraz etnogeneze i dugogodišnje interakcije čovjeka i njegovog okruženja. Spoznavši vrijednosti biljnih vrsta stanovništvo je razvijalo specifične prakse njihove pripreme i očuvanja što je doprinijelo i očuvanju biodiverziteta. Danas više nego ikada, upravo ovakve vrste trebaju zaštitu od prekomjerne eksploatacije i mehanizme pravilnog upravljanja jer čine potencijal koji se može iskoristiti. Konačan rezultat rada predstavlja dobru osnovu za sva buduća istraživanja upotrebe prirodnih resursa, procjene vrijednosti ekosistema i potencijalnog korištenja biljaka.

LITERATURA

- Bešlija, S. (1997): Ljekovito bilje, šumski plodovi i gljive. Zadrugar, Sarajevo
- Bešlija, S. (2000): Sakupljanje i upotreba ljekovitog bilja. Zadrugar, Sarajevo
- Bešlija, S. (2004): Ljekovito bilje Bosne i Hercegovine oranje i upotreba. ARKA Press, Sarajevo.
- Bjelić, V. (2012): Vodič za uzgoj ljekovitog i aromatičnog bilja u Bosni i Hercegovini. Udruženje "GEA" – Centar za istraživanja i studije. Banja Luka.
- British Pharmacopoeia Commission (2009): British Pharmacopoeia 2009 (Issue v. 2). Stationery Office.
- Dunjić, Lj., Pećanac, D. (ed.) (2003): Medicinal plants, Manual for Collectors Based on Principles of Organic Production. Monograph. Bosnia and Herzegovina.
- Đuričić, E., Elizar, S. (1964): Ljekovito i jestivo bilje. Republički zavod za zdravstvenu zaštitu Sarajevo.
- European Pharmacopoeia (8th ed.) (2013): Council of Europe. Volume 1. Strasbourg. Web baza, dostupno na <http://pharneuropa.edqm.eu> (pristup: 23. juli 2021)
- FARMA (2010): Ljekovito i aromatično bilje u Bosni i Hercegovini. Projekat unapređenja poljoprivrednih tržišta, USAID, SIDA (Izveštaj).
- Ferrier, J., Sačiragić, L., Chen, E.C.H., Trakić, S., Saleem, A., Alikadić, E., Cuerrier, A., Balick, M.J., Arnason, J.T., Redžić, S. (2014): Ways the Lukomir highlanders of Bosnia and Herzegovina treat diabetes. In: A. Pieroni, C.L. Quave (eds.), *Ethnobotany and Biocultural Diversities in the Balkans*. Springer Science+Business Media New York. XI: 13-28.
- Ferrier, J., Djefal, S., Porter Morgan, H., Vander Kloet, P.S., Redžić, S., Cuerrier, A., Balick, J.M., Arnason, T. J. (2012): Antiglycation activity of *Vaccinium spp.* (Ericaceae) from the Sam Vander Kloet collection for the treatment of type II diabetes. *NRC Research Press, Botany 90: 401-406 for a healthier world.* (<http://www.pfaf.org/>; Pristup: 20.04.2022).

- Gajić, M., Kilibarda, M. (1968): Prilog ekologiji nekih lekovitih biljaka u šumama severnih padina Vranice (Centralna Bosna). Ljekovite sirovine, Zbornik radova VI, Institut za proučavanje lekovitog bilja u Beogradu, 69-74.
- Gluck, L. (1892): Narodni lijekovi iz bilinstva u Bosni. Glasnik zemaljskog muzeja Sarajevo. Knjiga 2, god IV, Sarajevo.
- Grić, Lj. (1990): Enciklopedija samoniklog jestivog bilja. August Cesarec, Zagreb.
- Grujić-Vasić, J., Pilipović, S., Softić, D., Mehmedagić, A. (2002): Examination of antimicrobial activity water extract root and rhizoma plant sorts *Potentilla speciosa* Willd. and *Potentilla tommasiniana* F. Schultz, Rosaceae. Pharmacia; 13: 35-8.
- Grujić-Vasić, J., Pilipović, S., Bosnić, T., Redžić, S. (2006): Antimicrobial activity od diferent extracts from Rhizome and Root of *Potentilla erecta* L. Raeuschel and *Potentilla alba* L. Rosaceae. Acta Medica Academica 35: 9-14
- Gurda, S., Vojniković, S. (2010): Eterična ulja. Naše šume. No. 18-19, Sarajevo, pp 33-34.
- Hadžović, S., Pilipović, S. (1999): Ljekovito bilje i izrada preparata iz ljekovitog bilja, Šahinpašić, Sarajevo
- Hasanagić, E. (1984): Ljekovito bilje i jetra. Kultivisano i samoniklo ljekovito bilje u zaštiti funkcije jetre i žučne kesice. Četvrto, prerađeno i dopunjeno izdanje. Svijetlost, Sarajevo
- Huml, D., Beus-Huml, M. (1999): Fitoterapija bolesti srca, krvožilja, reumatizma i dišnog sistema. (Prijedlog kompjuterskog programa). Matica Hrvatska Sarajevo, HKDD Sarajevo.
- Huseinović, S., Bektić, S., Čivić, S. (2017): Inventarizacija i upotreba ljekovitog bilja u tradicionalnoj fitoterapiji. "XXII SAVETOVANJE O BIOTEHNOLOGIJI". Zbornik radova, Knjiga 2, Sarajevo
- Kathe, W., Honnef, S., Heym, A. (2003): Medicinal and Aromatic Plants in Albania, Bosnia-Herzegovina, Bulgaria, Croatia and Romania, BfN, WWF, TRAFFIC
- Kujundžić, N., Škrobonja, A., Tomić, T. (2006): Plehanska ljekaruša "zbirka lijekova sa zbirkom ljekovitih trava i uputom za pravit meleme i murćefe". Izvorni znanstveni rad. Acta med-hist Adriat; 4(1); 37-70.
- Lakušić, R. (2004): Ljekovite biljke Nacionalnog parka Sutjeska. Nacionalni park Sutjeska. Glas srpski grafika, Banja Luka.
- Lakušić, R., Pavlović, D., Kutleša, L., Abadžić, S. (1979): Prirodni potencijali nekih ljekovitih, vitaminoznih i jestivih biljnih vrsta na planinama oko Prozora. Godišnjak Biološkog instituta Univerziteta u Sarajevu, Vol. XXXI, pp. 95-114
- Marušić, R. (1984): Ljekovitim biljem do zdravlja. Izdavačko knjižarska radna organizacija Mladost. Zagreb
- Murtić, S., Čivić, H., Huseinbegović, N., Kolečka, I., Muminović, Š., Ašimović, Z. (2014): Antioxidant capacity and total phenol content in the extract of leaves of some medicinal plants. Radovi Poljoprivredno-prehrambenog fakulteta, Univerziteta u Sarajevu God. LIX, broj 64/2: 7-15

- Paić-Vukić, T. (2003): Biljno i čudotvorno liječenje prema rukopisima sarajevskog kadije Mustafe Muhibbija. *Etnološka tribina* 26, Vol. 33, str. 9-21.
- Pelagić, V. (1983): Pelagićev narodni učitelj. Četvrto izdanje. Edicija, Beograd
- Pezo, I. (2003): Pluća i biljke. Megamedic, Bemust, Sarajevo
- PFAF (2006): Plants For A Future. Edible, medicinal and useful plants (<https://pfaf.org/>; pristup: 20.04.2022)
- Ph.Jug.V (2000): Jugoslovenska farmakopeja 2000, 5. izd. (Ph.Jug.V) prilagođeni prevod Evropske farmakopeje iz 1997. (Ph. Eur. III). Savezni zavod za zaštitu i unapređenje zdravlja, Beograd.
- Redžić, S. (2006): Wild edible plants and their traditional use in the human nutrition in Bosnia and Herzegovina. *Ecology of Food and Food Nutrition*, 45, 189-232.
- Redžić, S. (2007): The Ecological Aspect of Ethnobotany and Ethnopharmacology of Population in Bosnia and Herzegovina. *Collegium Anropologicum* 31, 869-890.
- Redžić, S. (2010a): Use of wild and semi-wild edible plants in nutrition and survival of people in 1430 days of siege of Sarajevo during the war in Bosnia and Herzegovina (1992-1995). *Collegium Anropologicum* 34 (2), 159-178.
- Redžić, S. (2010b): Wild Medicinal Plants and Their Usage in traditional Human Therapy (Southern Bosnia and Herzegovina, W. Balkan). *Journal of Medicinal Plants Research* Vol. 4(11), pp. 1003-1027.
- Redžić, S. (2012): Biodiverzitet Bosne i Hercegovine - stanje, mogućnosti upotrebe i neophodnost održivog upravljanja. Drugi međunarodni kolokvijum „BIODIVERZITET-TEORIJSKI I PRAKTIČNI ASPEKTI“, Posebna izdanja CXLVIII, Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka; Zbornik radova 22, 47-70.
- Redžić, S., Barudanović, S., Pilipovic, S. (2010): Wild Mushrooms and Lichens used as Human Food for Survival in War Conditions; Podrinje - Zepa Region (Bosnia and Herzegovina, W. Balkan). *Human Ecology Review*, Vol. 17, No. 2 175-187.
- Redžić, S., Lakušić, R., Tokić, S. (1991): Ljekovite biljke u nekim ekosistemima doline rijeke Une. *Bilten društva ekologa Bosne i Hercegovine*, ser B, br. 6:155-159.
- Rogić, R. (2014): Antioksidacijska svojstva nekih biljnih svojti s područja Blidinja (Bosna i Hercegovina). Diplomski rad. Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovnomatematički fakultet, Biološki odsjek. Zagreb
- Sadiković, S. (1989): Narodno zdravlje. Svjetlost Sarajevo.
- Saličinović, A., Tanović, N. (2006): Atlas ljekovitog bilja i gljiva Bosne i Hercegovine. Bemust, Sarajevo.
- Šarić, T. (1978): Atlas korova. "Svjetlost", Sarajevo.
- Šarić-Kundalić, B., Dobeš, C., Klatter-Asselmeyer V., Saukel, J. (2010a): Ethnobotanical study on medicinal use of wild and cultivated plants in middle, south and west Bosnia and Herzegovina. *Journal of Ethnopharmacology* 131, 33-55.

- Šarić-Kundalić, B., Fritz, E., Dobeš, Ch., Saukel, J. (2010b): Traditional medicine in the pristine village of Prokoško Lake on Vranica Mountain, Bosnia and Herzegovina. *Sci Pharm.* 2010; 78: 275–290.
- Šarić-Kundalić, B., Dobeš, Ch., Klatte-Asselmeyer, V., Saukel, J. (2011): Ethnobotanical survey of traditionally used plants in human therapy of east, north and north-east Bosnia and Herzegovina. *Journal of ethnopharmacology* 133(3): 1051-76.
- Šarić-Kundalić, B., Mazic, M., Djerzic, S., Kerleta-Tuzovic, V. (2016): Ethnobotanical study on medicinal use of wild and cultivated plants on Konjuh Mountain, North-East Bosnia and Herzegovina. *Technics technologies education management, Journal of Society for development of teaching and business processes in new net environment in B&H, Volume 11, 208-221.*
- Šoljan, D. (2000): *Kormofiti kao biološki resursi. Univerzitetska knjiga. Studentska štamparija Univerziteta.*
- Tahirović, A., Čopra-Janićijević, A., Bašić, N., Vidic, D., Klepo, L., Delić, D. (2012): Determination of Vitamin C in some Bosnian *Crataegus* L. species by spectrophotometric method. *Works of Faculty of Forestry University of Sarajevo*, 42(1): 43-55.
- Tanović, N. (2011): *Identifikacija ljekovitih biljnih vrsta FBiH, (Završni izvještaj). Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Sarajevo.*
- Tanović, N., Hadživadić, S., Đelilović, M. (1998): *Atlas ljekovitog bilja. DD" Fojnica", Fojnica*
- The Plant List (2013). Version 1.1.; <http://www.theplantlist.org> (pristup: 20.04.2022)
- Trako, S. (1984a): *Jedan domaći farmakološki rukopis iz zbirke manuskripta Orijentalnog instituta u Sarajevu, Anali GHB, Knjiga XI-XII, str. 261-267.*
- Trako, S. (1984b): *Katalog rukopisa iz medicine, farmakologije i higijene u Orijentalnom institutu u Sarajevu. POF XXXII-XXXIII, Sarajevo, 199-265.*
- Turrill, W. B. (1929): *The plant-life of the Balkan Peninsula: a phytogeographical study. Clarendon*
- Udruženje građana za ljekovito i aromatično bilje i njihove proizvode FBiH (2012): *Studija „Razvoj herbalnog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine „Crvena knjiga“ - Faza I. Sarajevo*
- Vojniković, S., Balić, B., Višnjic, Č. (2013): *Održivo korištenje ljekovitog, jestivog, i aromatskog šumskog bilja. Univerzitet u Sarajevu. Šumarski fakultet.*
- Vuletić-Vuksanović, V. (1896): *Narodna kuća ili dom s pokućanstvom u Dalmaciji, u Hercegovini i u Bosni. Zbornik za narodni život i običaje. Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti. Zagreb.*
- WHO Institutional Repository for Information Sharing (IRIS) (2022): <http://whqlibdoc.who.int> (pristup: 15.04.2022)
- World Health Organization, (1999): *WHO monographs on selected medicinal plants. Vol. 1. World Health Organization, Geneva. Dostupno na: https://apps.who.int/iris/handle/10665/42052* (pristup: 20.04. 2022)

- World Health Organization, (2002): WHO monographs on selected medicinal plants. Vol. 2. World Health Organization, Geneva. Dostupno na: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/42052> (pristup: 20.04. 2022)
- World Health Organization, (2007): WHO monographs on selected medicinal plants. Vol. 3. World Health Organization, Geneva. Dostupno na: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/42052> (pristup: 20.04. 2022)
- World Health Organization, (2009): WHO monographs on selected medicinal plants. Vol. 4. World Health Organization, Geneva. Dostupno na: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/42052> (pristup: 20.04. 2022)
- Zovko, I. (1896a): Bolesti i lijekovi po Bosni i Hercegovini: narodno liječništvo. Zbornik za narodni život i običaje, Knjiga 1. Jugoslovenska akademija znanosti i umjetnosti. Zagreb.
- Zovko, I. (1896b): Narodna jela i pića po Bosni i Hercegovini: Zbornik za narodni život i običaje, Knjiga 1. Jugoslovenska akademija znanosti i umjetnosti. Zagreb.

INVENTORY OF USEFUL PLANT SPECIES IN BOSNIA AND HERZEGOVINA

Summary

For the purposes of the inventory, an analysis of 55 literature sources of useful plant species in the households of the population of Bosnia and Herzegovina was performed. A total number of 748 plant species have been identified. According to the taxonomy, they are classified into 112 families and 418 genera. The most numerous families within which useful species are cited are: Compositae, Rosaceae, Lamiaceae, Apiaceae, Brassicaceae, Ranunculaceae and Poaceae. The useful species are mostly used in treatment and nutrition. Some of them are also used in the production of drugs, so they are described in pharmacopoeias such as: the Yugoslav Pharmacopoeia (2000) describing 88 species, the WHO's monographs on medicinal plants describing 62 species, the European Pharmacopoeia (8th edition) with 79 plants. Useful species with the most citations in the literature are: *Urtica dioica*, *Hypericum perforatum*, *Althaea officinalis*, *Juniperus communis* and *Sambucus nigra*. Bosnia and Herzegovina is a country with a high diversity of useful plants and significant potential that can be used in the future. A large number of publications indicate that the population throughout history has used biodiversity and natural resources in a traditional and sustainable way. The results are the basis for future research on sustainable management, promotion of natural values, useful plants and and conservation of biodiversity in BiH.

Key words: *inventory, useful plants, biodiversity, medicinal plants, sustainable use*

Prilog

Tabela 2. Sintetska tabela korisnih vrsta opisanih u prikupljenim publikacijama

Table 2. Synthetic table of useful plants described in the collected publications

Naziv vrste (Izvor) Br. referenci

<i>Urtica dioica</i> L. (Redžić, 2007), 28	<i>Gentiana lutea</i> L. (Sadiković, 1989), 16
<i>Hypericum perforatum</i> L. (Redžić, 2010b), 27	<i>Inula helenium</i> L. (Redžić, 2006), 16
<i>Althaea officinalis</i> L. (Redžić, 2010b), 26	<i>Prunus spinosa</i> L. (Redžić, 2006), 16
<i>Juniperus communis</i> L. (Redžić, 2006), 26	<i>Satureja montana</i> L. (Redžić, 2007), 16
<i>Sambucus nigra</i> L. (Bešlija, 2000), 26	<i>Viscum album</i> L. (Redžić, 2007), 16
<i>Achillea millefolium</i> L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 1, 1999), 25	<i>Carum carvi</i> L. (Redžić, 2006), 15
<i>Melissa officinalis</i> L. (Redžić, 2007), 24	<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop. (Sadiković, 1989), 15
<i>Tussilago farfara</i> L. (Redžić, 2010b), 24	<i>Polygonum aviculare</i> L. (Redžić, 2006), 15
<i>Salvia officinalis</i> L. (Redžić, 2010b), 23	<i>Sambucus ebulus</i> L. (Redžić, 2006), 15
<i>Taraxacum campylodes</i> G.E.H. (Redžić, 2007), 23	<i>Allium sativum</i> L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 14
<i>Thymus serpyllum</i> (Redžić, 2007), 23	<i>Artemisia vulgaris</i> L. (Redžić, 2007), 14
<i>Vaccinium myrtillus</i> L. (Redžić, 2006), 23	<i>Chelidonium majus</i> L. (Redžić, 2007), 14
<i>Arctium lappa</i> L. (Rogić, 2014), 22	<i>Glechoma hederacea</i> L. (Redžić, 2007), 14
<i>Fragaria vesca</i> L. (Redžić, 2007), 22	<i>Mentha pulegium</i> L. (Redžić, 2007), 14
<i>Plantago lanceolata</i> L. (Redžić, 2006), 22	<i>Origanum vulgare</i> L. (Redžić, 2006), 14
<i>Artemisia absinthium</i> L. (Redžić, 2010b), 21	<i>Teucrium chamaedrys</i> L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 14
<i>Crataegus monogyna</i> Jacq. (Redžić, 2007), 21	<i>Teucrium montanum</i> L. (Redžić, 2007), 14
<i>Rosa canina</i> L. (Redžić, 2007), 21	<i>Acorus calamus</i> L. (Redžić, 2007), 13
<i>Symphytum officinale</i> L. (Redžić, 2007), 21	<i>Arnica montana</i> L. (Lakušić, 2004), 13
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i> (L.) (Redžić, 2006), 20	<i>Bellis perennis</i> L. (Lakušić, 2004), 13
<i>Matricaria chamomilla</i> L. (Lakušić, 2004), 20	<i>Juglans regia</i> L. (Redžić, 2007), 13
<i>Primula veris</i> L. (Redžić, 2006), 20	<i>Polypodium vulgare</i> L. (Lakušić, 2004), 13
<i>Betula pendula</i> Roth (Redžić, 2006), 19	<i>Malus sylvestris</i> (L.) Mill. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 13
<i>Centaurium erythraea</i> Rafn (Šoljan, 2000), 19	<i>Ocimum basilicum</i> L. (Marušić, 1984), 13
<i>Cetraria islandica</i> (L.) Acharius (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 19 (lišaj)	<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Fuss (Marušić, 1984), 13
<i>Cichorium intybus</i> L. (Redžić, 2007), 19	<i>Pulmonaria officinalis</i> L. (Redžić, 2006), 13
<i>Equisetum arvense</i> L. (Redžić, 2007), 19	<i>Salix alba</i> L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 13
<i>Frangula alnus</i> Mill. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 19	<i>Saponaria officinalis</i> L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 13
<i>Hedera helix</i> L. (Redžić, 2007), 19	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop. (Pieroni & Quave, 2014), 13
<i>Malva sylvestris</i> L. (Redžić, 2006), 19	<i>Allium ursinum</i> L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 12
<i>Plantago major</i> L. (Redžić, 2006), 19	<i>Anacamptis morio</i> (L.) R.M.Bateman, Pridgeon & M.W.Chase (Redžić, 2006), 12
<i>Rubus idaeus</i> L. (Lakušić, et al., 1979), 19	<i>Carlina acaulis</i> L. (Redžić, 2007), 12
<i>Valeriana officinalis</i> L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 19	<i>Cornus mas</i> L. (Redžić, 2006), 2
<i>Potentilla erecta</i> (L.) Raeusch. (Redžić, 2006), 18	<i>Daucus carota</i> L. (Redžić, 2006), 12
<i>Rubus vestitus</i> Weihe (Redžić, 2006), 18	<i>Hyssopus officinalis</i> L. (Redžić, 2007), 12
<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik. (Redžić, 2007), 17	<i>Pinus sylvestris</i> L. (Redžić, 2006), 12
<i>Elymus repens</i> (L.) Gould. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 17	<i>Plantago media</i> L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 12
<i>Foeniculum vulgare</i> Mill. (Redžić, 2006), 17	<i>Prunus avium</i> (L.) L. (Lakušić, 2004), 12
<i>Ononis spinosa</i> L. (Šoljan, 2000), 17	<i>Rosmarinus officinalis</i> L. (Sadiković, 1989), 12
<i>Verbascum thapsus</i> L. (Redžić, 2007), 17	<i>Stachys officinalis</i> (L.) Trevis. (Redžić, 2006), 12
<i>Viola odorata</i> L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 17	<i>Trifolium pratense</i> L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 12
	<i>Abies alba</i> Mill. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 11
	<i>Aesculus hippocastanum</i> L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 11
	<i>Agrimonia eupatoria</i> L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 11
	<i>Allium cepa</i> L. (Gluck, 1892), 11
	<i>Berberis vulgaris</i> L. (Redžić, 2006), 11

- Colchicum autumnale* L. (Kathe, Honnef & Heym, 2003), 11
Filipendula ulmaria (L.) Maxim. (Redžić, 2006), 11
Glycyrrhiza glabra L. (Redžić, 2007), 11
Helichrysum italicum (Roth) G.Don (Bešlija, 1997), 11
Mentha × piperita L. (Salčinović & Tanović, 2006), 11
Mentha arvensis L. (Redžić, 2006), 11
Papaver rhoeas L. (Lakušić, 2004), 11
Vaccinium vitis-idaea L. (Redžić, 2006), 11
Armoracia rusticana P.Gaertn., B.Mey. & Scherb. (Salčinović & Tanović, 2006), 10
Calendula officinalis L. (Marušić, 1984), 10
Corylus avellana L. (Redžić, 2006), 10
Humulus lupulus L. (Redžić, 2006), 10
Lavandula angustifolia Mill. (Salčinović & Tanović, 2006), 10
Linum usitatissimum L. (Sadiković, 1989), 10
Mentha longifolia (L.) L. (Redžić, 2006), 10
Menyanthes trifoliata L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 10
Olea europaea L. (Marušić, 1984), 10
Paeonia officinalis L. (Sadiković, 1989), 10
Pescicaria bistorta (L.) Samp. (Redžić, 2006), 10
Picea abies (L.) H.Karst. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 10
Pimpinella anisum L. (Sadiković, 1989), 10
Pimpinella saxifraga L. (Redžić, 2006), 10
Punica granatum L. (Redžić, 2006), 10
Quercus robur L. (Redžić, 2006), 10
Tilia cordata Mill. (Redžić, 2007), 10
Vitis vinifera L. (Pieroni & Quave, 2014), 10
Anethum graveolens L. (Sadiković, 1989), 9
Asarum europaeum L. (Salčinović & Tanović, 2006), 9
Euphrasia rostkoviana Hayne (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 9
Fraxinus ornus L. (Redžić et al., 1991), 9
Fumaria officinalis L. (Pelagić, 1983), 9
Geum urbanum Hook. (Sadiković, 1989), 9
Melilotus officinalis (L.) Pall. (Redžić, 2006), 9
Prunus domestica L. (Huseinović & Bektić, 2017), 9
Robinia pseudoacacia L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 9
Sempervivum tectorum L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 9
Trifolium repens L. (Redžić, 2010a), 9
Veratrum album L. (Lakušić, 2004), 9
Viola tricolor L. (Bešlija, 2004), 9
Angelica archangelica L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 8
Anthyllis vulneraria L. (Lakušić, 2004), 8
Asparagus officinalis L. (Vojniković, Balić & Višnjić, 2013), 8
Atropa belladonna L. (Lakušić, 2004), 8
Calluna vulgaris (L.) Hull (Redžić, 2006), 8
Convallaria majalis L. (Lakušić, 2004), 8
Dryopteris filix-mas (L.) Schott (Gluck, 1892), 8
Fraxinus excelsior L. (Redžić, 2006), 8
Galium verum L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 8
Marrubium vulgare L. (Redžić, 2006), 8
Pinus nigra J.F.Arnold (Redžić, 2006), 8
Quercus petraea (Matt.) Liebl. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 8
Rumex acetosa L. (Pelagić, 1983), 8
Rumex crispus L. (Šarić-Kundalić, et al., 2016), 8
Ruta graveolens L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 8
Salvia pratensis L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 8
Satureja subspicata Bartl. ex Vis. (Redžić et al., 1991), 8
Thymus pulegioides L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 3, 2007), 8
Zea mays L. (Huseinović & Bektić, 2017), 8
Alchemilla xanthochlora Rothm. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 3, 2007), 7
Brassica nigra (L.) K.Koch (Redžić, 2010a), 7
Calendula arvensis M.Bieb. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 3, 2007), 7
Castanea sativa Mill. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 3, 2007), 7
Cyanus segetum Hill (Šarić, 1978), 7
Cydonia oblonga Mill. (Huseinović & Bektić, 2017), 7
Datura stramonium L. (Pelagić, 1983), 7
Gentiana lutea subsp. *symphyandra* (Murb.) Hayek (Šarić-Kundalić et al., 2011), 7
Heracleum sphondylium L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 7
Herniaria glabra L. (Lakušić, 2004), 7
Hyoscyamus niger L. (Lakušić, 2004), 7
Iris × germanica L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 7
Levisticum officinale W.D.J.Koch (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 7
Lycopodium clavatum L. (Studija „Razvoj herbalnog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine „Crvena knjiga“ - Faza I), 7
Mentha × piperita L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 7
Nasturtium officinale R.Br. (Šoljan, 2000), 7
Nepeta cataria L. (Pezo, 2003), 7
Pinus mugo Turra (Huml & Beus-Huml, 1999), 7
Raphanus raphanistrum subsp. *sativus* (L.) Domin (Šarić-Kundalić, et al., 2016), 7
Ruscus aculeatus L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 7
Stellaria media (L.) Vill. (Šarić, 1978), 7
Valeriana montana L. (Kathe, Honnef & Heym, 2003), 7
Verbena officinalis L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 7

- Antennaria dioica* (L.) Gaertn. (Huml & Beus-Huml, 1999), 6
- Artemisia abrotanum* L. (Lakušić, 2004), 6
- Borago officinalis* L. (Hasanagić, 1984), 6
- Brassica oleracea* L. (Huseinović & Bektić, 2017), 6
- Citrus limon* (L.) Osbeck (Šarić-Kundalić et al., 2011), 6
- Cotinus coggygria* Scop. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 2, 2002), 6
- Cynoglossum officinale* L. (Pelagić, 1983), 6
- Fagus sylvatica* L. (Trako, 1984a), 6
- Ficus carica* L. (Marušić, 1984), 6
- Linaria vulgaris* Mill. (Lakušić, 2004), 6
- Morus alba* L. (Redžić, 2006), 6
- Petasites hybridus* (L.) "G.Gaertn., B.Mey. & Scherb." (Šarić-Kundalić et al., 2011), 6
- Phaseolus vulgaris* L. (Huseinović & Bektić, 2017), 6
- Pilosella officinarum* Vaill. (Redžić, 2007), 6
- Pinus peuce* Griseb. (Vojniković, Balić & Višnjić, 2013), 6
- Polygonatum odoratum* (Mill.) Druce (Redžić, 2006), 6
- Potentilla reptans* L. (Sadiković, 1989), 6
- Raphanus raphanistrum* L. (Redžić, 2010a), 6
- Rhamnus cathartica* L. (Sadiković, 1989), 6
- Ribes nigrum* L. (Salčinović & Tanović, 2006), 6
- Ribes uva-crispa* L. (Lakušić, et al., 1979), 6
- Sanicula europaea* L. (Redžić, 2006), 6
- Sedum acre* L. (Redžić, 2007), 6
- Sempervivum globiferum* subsp. *hirtum* (L.) 't Hart & Bleij (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 6
- Silene vulgaris* (Moench) Garcke (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 6
- Sinapis arvensis* L. (Redžić, 2006), 6
- Solanum americanum* Mill. (Redžić, 2006), 6
- Solanum tuberosum* L. (Pieron & Quave, 2014), 6
- Tanacetum vulgare* L. (Redžić, 2006), 6
- Thymus vulgaris* L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 6
- Verbascum phlomoides* L. (Lakušić, 2004), 6
- Veronica officinalis* L. (Sadiković, 1989), 6
- Zingiber officinale* Roscoe (Kovač, 2000), 6
- Allium ampeloprasum* L. (Hasanagić, 1984), 5
- Anagallis arvensis* L. (Salčinović & Tanović, 2006), 5
- Angelica sylvestris* L. (Marušić, 1984), 5
- Arum maculatum* L. (Trako, 1984a), 5
- Asplenium scolopendrium* L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 5
- Capsicum annuum* L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 3, 2007), 5
- Centaurea benedicta* (L.) L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 5
- Clinopodium thymifolium* (Scop.) Kuntze (Redžić, 2007), 5
- Cucurbita pepo* L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 3, 2007), 5
- Digitalis lanata* Ehrh. (Huml & Beus-Huml, 1999), 5
- Filipendula vulgaris* Moench (Šarić-Kundalić et al., 2011), 5
- Galeopsis segetum* Neck. (Redžić, 2006), 5
- Galium aparine* L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 5
- Geranium robertianum* L. (Lakušić, 2004), 5
- Juniperus oxycedrus* L. (Lakušić, et al., 1979), 5
- Larix decidua* Mill. (Huml & Beus-Huml, 1999), 5
- Lythrum salicaria* L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 5
- Mentha spicata* L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 5
- Morus nigra* L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 3, 2007), 5
- Oxalis acetosella* L. (Šoljan, 2000), 5
- Pastinaca sativa* L. (Redžić, 2006), 5
- Persicaria maculosa* Gray (Huml & Beus-Huml, 1999), 5
- Pinus heldreichii* Christ (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 5
- Primula vulgaris* Huds. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 5
- Prunella vulgaris* L. (Redžić, 2006), 5
- Prunus cerasus* L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 5
- Pteridium aquilinum* (L.) Kuhn (Šoljan, 2000), 5
- Quercus cerris* L. (Redžić, 2006), 5
- Quercus pubescens* Willd. (Redžić, 2006), 5
- Salix purpurea* L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 5
- Silybum marianum* (L.) Gaertn. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 5
- Sisymbrium officinale* (L.) Scop. (Redžić, 2006), 5
- Solanum dulcamara* L. (Lakušić, 2004), 5
- Solidago virgaurea* L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 5
- Sorbus aucuparia* L. (Lakušić, 2004), 5
- Tilia tomentosa* Moench (Bjelčić, 2012), 5
- Triticum aestivum* L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 5
- Vinca minor* L. (Gluck, 1892), 5
- Vitex agnus-castus* L. (Salčinović & Tanović, 2006), 5
- Achillea nobilis* L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 4
- Amaranthus retroflexus* L. (Redžić, 2010a), 4
- Anchusa officinalis* L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 4
- Apium graveolens* L. (Bešlija, 2004), 4
- Avena sativa* L. (Marušić, 1984), 4
- Cannabis sativa* L. (Gluck, 1892), 4
- Chenopodium album* L. (Redžić, 2010a), 4
- Citrus × aurantium* L. (Trako, 1984b), 4
- Cochlearia officinalis* L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 4
- Dictamnus albus* L. (Gluck, 1892), 4
- Dioscorea communis* (L.) Caddick & (Redžić, 2006), 4
- Gymnadenia conopsea* (L.) R.Br. (Redžić, 2006), 4
- Helleborus odorus* Waldst. & Kit. ex Willd. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 4
- Herniaria hirsuta* L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 4

- Hordeum vulgare* L. (Gluck, 1892), 4
Juniperus sabina L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 4
Lamium purpureum L. (Redžić, 2010a), 4
Lathyrus tuberosus L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 4
Laurus nobilis L. (Vojniković, Balić & Višnjić, 2013), 4
Lavandula angustifolia subsp. *pyrenaica* (DC.) Guinea (Bešlija, 2004), 4
Leonurus cardiaca L. (Salčinović & Tanović, 2006), 4
Lysimachia nummularia L. (Gluck, 1892), 4
Malus domestica Borkh. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 4
Malva moschata L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 4
Matricaria discoidea DC. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 4
Medicago sativa L. (Redžić, 2010a), 4
Melittis melissophyllum L. (Redžić, 2006), 4
Mentha aquatica L. (Šoljan, 2000), 4
Nicotiana tabacum L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 4
Nymphaea alba L. (Marušić, 1984), 4
Paliurus spina-christi Mill. (Redžić, 2007), 4
Physalis alkekengi L. (Redžić, 2006), 4
Portulaca oleracea L. (Šoljan, 2000), 4
Potentilla anserina L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 4
Prunus armeniaca L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 3, 2007), 4
Prunus persica (L.) Batsch (Huml & Beus-Huml, 1999), 4
Pyrus communis subsp. *communis* (Lakušić, 2004), 4
Rhamnus alpina subsp. *fallax* (Boiss.) Maire & Petitm. (Lakušić, 2004), 4
Ribes rubrum L. (Marušić, 1984), 4
Salix × fragilis L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 4
Sanguisorba minor Scop. (Redžić, 2006), 4
Sanguisorba officinalis L. (Redžić, 2006), 4
Satureja hortensis L. (Gluck, 1892), 4
Solanum lycopersicum L. (Hasanagić, 1984), 4
Tanacetum balsamita L. (Gluck, 1892), 4
Teucrium arduinii L. (Redžić, 2007), 4
Teucrium polium L. (Redžić, 2007), 4
Trigonella foenum-graecum L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 4
Viburnum opulus L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 4
Viola arvensis Murray (Lakušić, 2004), 4
Viola elegantula Schott (Redžić, 2006), 4
Achillea collina (Becker ex Rchb.f.) Heimerl (Šarić-Kundalić et al., 2010b), 3
Adiantum capillus-veneris L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 3
Aegopodium podagraria L. (Redžić, 2010a), 3
Ajuga reptans L. (Šarić, 1978), 3
Alcea rosea L. (Sadiković, 1989), 3
Alliaria petiolata (M.Bieb.) Cavara & Grande (Redžić, 2010a), 3
Anacamptis pyramidalis (L.) Rich. (Redžić, 2006), 3
Atriplex hortensis L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 3
Barbarea vulgaris R.Br. (Redžić, 2010a), 3
Beta vulgaris L. (Dunjić et al., 2003), 3
Calystegia sepium (L.) R. Br. (Pelagić, 1983), 3
Ceratonia siliqua L. (Gluck, 1892), 3
Ceterach officinarum Willd. (Redžić et al., 1991), 3
Cicer arietinum L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 2, 2002), 3
Cichorium endivia L. (Trako, 1984b), 3
Clinopodium nepeta subsp. *glandulosum* (Req.) Govaerts (Redžić, 2007), 3
Crataegus × polyacantha Jan (Bešlija, 2004), 3
Crataegus laevigata (Poir.) DC. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 3
Crataegus pentagyna Waldst. & Kit. ex Willd. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 3
Crocus sativus L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 3
Cucumis sativus L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 3
Cyclamen purpurascens Mill. (Gluck, 1892), 3
Cynodon dactylon (L.) Pers. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 3
Digitalis grandiflora Mill. (Kovač, 2000), 3
Digitalis purpurea L. (Pelagić, 1983), 3
Drimia maritima (L.) Stearn (Hasanagić, 1984), 3
Drosera rotundifolia L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 3
Echinacea angustifolia DC. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 3
Epilobium angustifolium L. (Šoljan, 2000), 3
Eryngium campestre L. (Redžić, 2006), 3
Ficaria verna Huds. (Bešlija, 2004), 3
Gentiana asclepiadea L. (Lakušić, 2004), 3
Geranium macrorrhizum L. (Redžić, 2007), 3
Glechoma hirsuta Waldst. & Kit. Lakušić, 2004), 3
Helianthus annuus L. (Kovač, 2000), 3
Hepatica nobilis Mill. (Lakušić, 2004), 3
Indigofera tinctoria L. (Trako, 1984b), 3
Lepidium draba L. (Redžić, 2010a), 3
Leucojum aestivum L., (Trako, 1984b), 3
Lolium perenne L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 3
Lotus corniculatus L., (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 3
Nigella sativa L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 2, 2002), 3
Nuphar lutea (L.) Sm. (Redžić, 2006), 3
Ononis spinosa subsp. *hircina* (Jacq.) Gams (Šarić-Kundalić et al., 2011), 3
Petasites albus (L.) Gaertn (Šoljan, 2000), 3

- Picea glauca* (Moench) Voss (Šarić-Kundalić et al., 2011), 3
- Pimpinella major* (L.) Huds. (Sadiković, 1989), 3
- Piper nigrum* L. (Hasanagić, 1984), 3
- Pistacia lentiscus* L. (Redžić, 2006), 3
- Platanthera bifolia* (L.) Rich. (Redžić, 2006), 3
- Populus nigra* L. (Bešlija, 2004), 3
- Populus tremula* L. (Vojniković, Balić & Višnjić, 2013), 3
- Primula elatior* (L.) Hill (Kovač, 2000), 3
- Prunus amygdalus* Stokes (Hasanagić, 1984), 3
- Pyrus communis* L. (Pelagić, 1983), 3
- Reynoutria japonica* Houtt. (Redžić, 2010a), 3
- Rosa arvensis* Huds. (Redžić, 2010a), 3
- Rubus caesius* L. (Šarić, 1978), 3
- Rumex acetosella* L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 3
- Rumex obtusifolius* L. (Šarić, 1978), 3
- Rumex patientia* L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 3
- Salix caprea* L. (Marušić, 1984), 3
- Salvia grandifolia* W.W.Sm. (Šarić-Kundalić et al., 2010b), 3
- Secale cereale* L. (Pelagić, 1983), 3
- Senna alexandrina* Mill. (Kovač, 2000), 3
- Sonchus oleraceus* (L.) L. (Redžić, 2010a), 3
- Sorbus torminalis* (L.) Crantz (Redžić, 2006), 3
- Succisa pratensis* Moench (Gluck, 1892), 3
- Taxus baccata* L. (Redžić, 2006), 3
- Teucrium scordium* L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 3
- Thlaspi arvense* L. (Redžić, 2010a), 3
- Tilia × euchlora* K.Koch (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 3, 2007), 3
- Trifolium hybridum* L. Leguminosae (Redžić, 2006), 3
- Trifolium pannonicum* Jacq. (Redžić, 2006), 3
- Urtica galeopsifolia* J.Jacq. ex Blume (Šarić-Kundalić et al., 2010b), 3
- Urtica urens* L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 3
- Viola biflora* L. (Redžić, 2006), 3
- Fucus vesiculosus* Linnaeus (Huml & Beus-Huml, 1999), 1 (alga)
- Acer pseudoplatanus* L. (Lakušić, 2004), 2
- Aconitum napellus* L. (Redžić, 2007), 2
- Aconitum toxicum* Rchb. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
- Allium vineale* L. (Trako, 1984a), 2
- Alnus glutinosa* (L.) Gaertn. (Trako, 1984a), 2
- Ammi visnaga* (L.) Lam. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 2
- Anthriscus cerefolium* (L.) Hoffm. (Huml & Beus-Huml, 1999), 2
- Arbutus unedo* L. (Vojniković, Balić & Višnjić, 2013), 2
- Artemisia laciniata* Willd. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
- Asphodelus albus* Mill. (Šoljan, 2000), 2
- Ballota nigra* L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
- Betula pubescens* Ehrh. (Kovač, 2000), 2
- Bidens tripartita* L., (Šarić, 1978), 2
- Bituminaria bituminosa* (L.) C.H.Stirt. (Redžić, 2006), 2
- Bryonia alba* L. (Pelagić, 1983), 2
- Buxus sempervirens* L., (Huml & Beus-Huml, 1999), 2
- Campanula pyramidalis* L. (Redžić et al., 1991), 2
- Campanula rapunculoides* L. (Šoljan, 2000), 2
- Carapichea ipecacuanha* (Brot.) L.Andersson (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 2
- Cardamine pratensis* L. (Šoljan, 2000), 2
- Celtis australis* L. (Vojniković, Balić & Višnjić, 2013), 2
- Chenopodium bonus-henricus* L. (Šoljan, 2000), 2
- Cinnamomum verum* J.Presl (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 2
- Cirsium oleraceum* (L.) Scop. (Šoljan, 2000), 2
- Citrullus colocynthis* (L.) Schrad. (Šarić-Kundalić, et al., 2016), 2
- Citrus medica* L. (Kovač, 2000), 2
- Coffea arabica* L. (Pelagić, 1983), 2
- Conium maculatum* L. (Pelagić, 1983), 2
- Consolida regalis* Gray (Pelagić, 1983), 2
- Convolvulus arvensis* L. (Trako, 1984a), 2
- Coriandrum sativum* L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 2
- Corydalis cava* (L.) Schweigg. & Körte (Pelagić, 1983), 2
- Crocus imperati* Ten. (Redžić, 2006), 2
- Cupressus × leylandii* A.B.Jacks. & Dallim. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
- Cynara scolymus* L. (Hasanagić, 1984), 2
- Cytisus scoparius* (L.) Link (Huml & Beus-Huml, 1999), 2
- Dipsacus fullonum* L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 2
- Echinacea purpurea* (L.) (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 2
- Eleutherococcus senticosus* (Rupr. & Maxim.) Maxim. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 2
- Ephedra distachya* subsp. *helvetica* (C.A.Mey.) Asch. & Graebn. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 2
- Equisetum telmateia* Ehrh. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
- Erigeron canadensis* L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 2
- Erodium cicutarium* (L.) L'Hér. (Šarić, 1978), 2
- Eryngium amethystinum* L. (Redžić, 2010a), 2
- Erythronium dens-canis* L. (Šoljan, 2000), 2
- Eupatorium cannabinum* L. (Hasanagić, 1984), 2

- Euphorbia lathyris* L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 2
Fagopyrum esculentum Moench (Huseinović & Bektić, 2017), 2
Galanthus nivalis L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 2
Galega officinalis L. (Redžić, 2006), 2
Genista tinctoria L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 2
Gentiana cruciata L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 2
Gentiana punctata L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
Geum montanum L. (Šarić-Kundalić et al., 2010b), 2
Geum rivale L. (Lakušić, 2004), 2
Ginkgo biloba L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 2
Gratiola officinalis L. (Hasanagić, 1984), 2
Helianthus tuberosus L. (Redžić, 2010a), 2
Hypericum montanum L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
Hypericum tetrapterum Fr. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
Iris florentina L. (Kovač, 2000), 2
Juniperus chinensis L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
Juniperus excelsa M.Bieb. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
Lamium album L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 2
Lamium maculatum (L.) L. (Redžić, 2010a), 2
Lapsana communis L. (Lakušić, 2004), 2
Lavandula stoechas L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
Leucanthemum vulgare (Vaill.) Lam (Redžić, 2010a), 2
Ligustrum vulgare L. (Pelagić, 1983), 2
Lilium candidum L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 2
Lilium martagon L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 2
Loranthus europaeus Jacq. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
Malva neglecta Wallr. (Redžić, 2010a), 2
Marrubium incanum Desr. (Marušić, 1984), 2
Mentha × gentilis L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
Mentha × rotundifolia (L.) Huds. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
Mentha × verticillata L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
Mentha × villosa Huds. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
Mentha × gentilis L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
Mespilis germanica L. (Šarić-Kundalić, et al., 2016), 2
Myrrhis odorata (L.) Scop. (Vojniković, Balić & Višnjić, 2013), 2
Myrtus communis L. (Vojniković, Balić & Višnjić, 2013), 2
Narcissus pseudonarcissus L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 2
Oenanthe aquatica (L.) Poir. (Huml & Beus-Huml, 1999), 2
Onopordum acanthium L. (Šoljan, 2000), 2
Ophrys sphegodes Mill. (Kovač, 2000), 2
Orchis simia Lam (Kovač, 2000), 2
Origanum majorana L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 2
Parietaria officinalis L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 2
Passiflora edulis Sims (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 2
Persicaria hydropiper (L.) Delarbre (Redžić, 2006), 2
Phragmites australis (Cav.) Trin. ex Steud. (Huml & Beus-Huml, 1999), 2
Picea omorika (Pancic) Purk. (Huml & Beus-Huml, 1999), 2
Plantago reniformis Beck (Lakušić, 2004), 2
Polygala amara L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 2
Polygala senega L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 2
Polygala vulgaris L. (Pelagić, 1983), 2
Potentilla recta L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
Prunus cerasifera Ehrh. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 2, 2002), 2
Prunus padus L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 2
Quercus ilex L. (Gluck, 1892), 2
Rheum officinale Baill. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 2
Rhus coriaria L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 2, 2002), 2
Ricinus communis L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 4, 2009), 2
Rorippa sylvestris (L.) Besser (Šarić, 1978), 2
Rosa centifolia L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 2
Rubia peregrina L. (Redžić, 2007), 2
Rubia tinctorum L. (Hasanagić, 1984), 2
Rumex alpinus L. (Šoljan, 2000), 2
Rumex conglomeratus Murray Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 2
Ruscus hypoglossum L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 2
Scorzoneroides autumnalis (L.) Moench (Redžić, 2010a), 2
Sedum album L. (Šoljan, 2000), 2
Sedum maximum (L.) Suter / (Redžić et al., 1991), 2
Sedum sexangulare L. (Pieroni & Quave, 2014), 2
Sedum telephium L. (Gluck, 1892), 2
Smilax aspera L. (Pelagić, 1983), 2
Solidago gigantea Aiton (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
Sonchus arvensis L. (Redžić, 2010a), 2
Sorbus domestica L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 2
Syzygium aromaticum (L.) Merr. & L.M.Perry (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 2, 2002), 2
Thuja occidentalis L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2

- Thymus comosus* Heuff. ex Griseb. & Schenk (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
- Thymus longidentatus* (Degen & Urum.) Ronniger (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
- Thymus praecox* Opiz (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
- Tragopogon pratensis* L. (Šoljan, 2000), 2
- Typha latifolia* L. (Šoljan, 2000), 2
- Valeriana supina* Ard (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
- Veratrum nigrum* L. (Gluck, 1892), 2
- Veronica austriaca* L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
- Veronica beccabunga* L. (Šoljan, 2000), 2
- Veronica chamaedrys* L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
- Vicia faba* L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 2
- Viola alba* Besser (Redžić, 2006), 2
- Verbascum densiflorum* Bertol. (Kovač, 2000), 2
- Citrus lanatus* (Thunb.) Matsum. & Nakai Trako, 1984a), 1
- Acer platanoides* L. (Redžić, 2006), 1
- Adonis aestivalis* L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 1
- Adonis vernalis* L. (Redžić, 2007), 1
- Agave americana* L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 1
- Alchemilla filicaulis* Buser (Šarić-Kundalić et al., 2011), 1
- Alchemilla hybrida* (L.) L. (Redžić, 2006), 1
- Alchemilla velebitica* Borb s ex Janch (Redžić, 2006), 1
- Alisma plantago-aquatica* L. (Redžić, 2006), 1
- Allium carinatum* L. (Redžić, 2006), 1
- Allium schoenoprasum* L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
- Allium sibthorpiatum* Schult. & Schult.f. (Redžić, 2006), 1
- Allium sphaerocephalum* L. (Redžić, 2006), 1
- Allium victorialis* L. (Redžić, 2006), 1
- Amaranthus cruentus* L. (Pelagić, 1983), 1
- Amaranthus viridis* L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
- Anemone hepatica* L. (Hasanagić, 1984), 1
- Anemone nemorosa* L. (Gluck, 1892), 1
- Anemone pulsatilla* L. (Pelagić, 1983), 1
- Anemone sylvestris* L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 1
- Anthemis arvensis* L. (Šarić, 1978), 1
- Anthoxanthum odoratum* L. (Lakušić, 2004), 1
- Aquilegia vulgaris* L. (Pelagić, 1983), 1
- Arachis hypogaea* L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 2, 2002), 1
- Arctium tomentosum* Mill. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 3
- Aremonia agrimonoides* (L.) DC. (Lakušić, 2004), 1
- Arisarum simorrhinum* Durieu (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
- Artemisia dracunculus* L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
- Arum italicum* Mill. (Redžić, 2006), 1
- Asclepias syriaca* L. (Redžić, 2006), 1
- Asparagus acutifolius* L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
- Asphodeline lutea* (L.) Rchb. (Redžić, 2006), 1
- Asplenium ruta-muraria* L. Redžić et al., 1991), 1
- Asplenium trichomanes* L. (Redžić et al., 1991), 1
- Astragalus glycyphyllos* L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 1
- Atriplex sagittata* Borkh (Redžić, 2006), 1
- Barbarea bosniaca* Murb. (Redžić, 2006), 1
- Bellis sylvestris* Cirillo (Redžić, 2006), 1
- Beta vulgaris* L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 1
- Bonannia graeca* (L.) Halácsy (Marušić, 1984), 1
- Brassica napus* L. (Pelagić, 1983), 1
- Brassica rapa* L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 3, 2007), 1
- Briza maxima* L. (Redžić, 2006), 1
- Briza media* L. (Redžić, 2006), 1
- Butomus umbellatus* L. (Redžić, 2006), 1
- Caltha palustris* L. (Redžić, 2006), 1
- Campanula glomerata* L. Redžić, 2006), 1
- Campanula trachelium* L. (Redžić, 2006), 1
- Capparis spinosa* L. (Redžić, 2006), 1
- Carduus acanthoides* L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 1
- Carex halleriana* Asso (Huml & Beus-Huml, 1999), 1
- Carlina acanthifolia* All. (Lakušić, 2004), 1
- Carlina vulgaris* L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
- Cedrus libani* A.Rich. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 1
- Centaurea jacea* L. (Redžić, 2006), 1
- Centaurium maritimum* (L.) Fritsch (Redžić, 2010b), 1
- Chaenomeles japonica* (Thunb.) Lindl. ex Spach (Redžić, 2010a), 1
- Chamaemelum nobile* (L.) All. (Pelagić, 1983), 1
- Chenopodium polyspermum* L. (Šarić, 1978), 1
- Cirsium pannonicum* (L.f.) Link (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
- Clematis vitalba* L. (Redžić, 2006), 1
- Clinopodium vulgare* L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 1
- Colutea arborescens* L. (Hasanagić, 1984), 1
- Corylus colurna* L. (Redžić, 2006), 1
- Cotoneaster integerrimus* Medik. (Redžić, 2006), 1
- Cotoneaster nebrodensis* (Guss.) K.Koch (Redžić, 2006), 1
- Crataegus × kyrtostyla* Fingerh. (Tahirović et al., 2012), 1
- Crataegus × macrocarpa* Hegetschw. (Tahirović et al., 2012), 1
- Crataegus microphylla* K.Koch (Tahirović et al., 2012), 1

- Crataegus rhipidophylla* Gand. (Tahirović et al., 2012), 1
Crepis biennis Lapeyr. (Redžić, 2010a), 1
Crepis capillaris (L.) Wallr. (Redžić, 2010a), 1
Crithmum maritimum L. (Redžić, 2006), 1
Cuscuta epithimum (L.) L. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 2, 2002), 1
Cuscuta monogyna Vahl (Pelagić, 1983), 1
Cyperus rotundus L. (Redžić, 2006), 1
Dactylorhiza maculata (L.) Soó (Hasanagić, 1984), 1
Daphne mezereum L. (Lakušić, 2004), 1
Dianthus caryophyllus L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
Digitalis ferruginea L. (Redžić, 2007), 1
Diploxys tenuifolia (L.) DC (Šoljan, 2000), 1
Dryopteris affinis Fraser-Jenk. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 1
Echium vulgare L. (Lakušić, 2004), 1
Erica erigena R.Ross (Šarić-Kundalić et al., 2011), 1
Erigeron acris L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 1
Erigeron annuus (L.) Pers. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 1
Eucalyptus globulus Labill. (Pezo, 2003), 1
Euphorbia cyparissias L. (Šarić, 1978), 1
Euphorbia helioscopia L. (Šarić, 1978), 1
Evernia prunastri (L.) Ach. (1810) (Bešlija, 2004), 1 (lišaj)
Fallopia convolvulus (L.) Á.Löve (Redžić, 2006), 1
Fragaria × ananassa (Duchesne ex Weston) Duchesne ex Rozier (Šarić-Kundalić et al., 2011), 1
Fragaria moschata Duchesne ex Weston (Redžić, 2006), 1
Galeopsis tetrahit L. (Šarić, 1978), 1
Galinsoga parviflora Cav. (Šoljan, 2000), 1
Galium mollugo L. (Šarić, 1978), 1
Geranium dissectum L. (Šarić, 1978), 1
Geranium sylvaticum L. (Lakušić, 2004), 1
Gnaphalium uliginosum L. (Redžić, 2007), 1
Heliotropium supinum L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
Helleborus viridis L. (Bešlija, 2004), 1
Hemerocallis fulva (L.) L. (Redžić, 2010a), 1
Heracleum sphondylium subsp. *orsinii* (Guss.) H.Neumayer (Redžić, 2006), 1
Hibiscus trionum L. (Šarić, 1978), 1
Hordeum vulgare L. (Marušić, 1984), 1
Hyacinthus orientalis L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
Ilex aquifolium L. (Pelagić, 1983), 1
Impatiens noli-tangere L. (Redžić, 2006), 1
Iris pallida Lam. (Kovač, 2000), 1
Juncus bufonius L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
Juncus conglomeratus L. (Gluck, 1892), 1
Juncus effusus L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
Juniperus communis var. *saxatilis* Pall. (Lakušić, et al., 1979), 1
Knautia arvensis (L.) Coult. (Šarić, 1978), 1
Lactuca perennis L. (Redžić, 2006), 1
Lactuca sativa L. (Hasanagić, 1984), 1
Lamium amplexicaule L. (Šarić, 1978), 1
Lathyrus latifolius L. (Redžić, 2006), 1
Lavandula angustifolia subsp. *pyrenaica* (DC.) Guinea (Sadiković, 1989), 1
Lemma sp. (WHO monographs on selected medicinal plants, Vol. 2, 2002), 1
Lithospermum officinale L. (Pelagić, 1983), 1
Lobelia inflata L. (Pezo, 2003), 1
Lonicera alpigena L. (Lakušić, 2004), 1
Lonicera caprifolium L. (Lakušić, 2004), 1
Lonicera xylosteum L. (Lakušić, 2004), 1
Lunaria annua L. (Redžić, 2006), 1
Lunaria rediviva L. (Redžić, 2006), 1
Lycopus europaeus L., 2007), 1
Lysimachia vulgaris L. (Redžić, 2007), 1
Lamium amplexicaule L. Šarić, 1978), 1
Malva pusilla Sm. (Sadiković, 1989), 1
Mandragora officinalis Mill. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
Matricaria matricarioides (Less.) Porter (Pieroni & Quave, 2014), 1
Medicago lupulina L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 1
Mentha longifolia subsp. *typhoides* (Briq.) Harley (Šarić-Kundalić et al., 2011), 1
Mercurialis annua L. (Redžić, 2006), 1
Mercurialis perennis L. (Redžić, 2006), 1
Nigella damascena L. (Redžić, 2010b), 1
Opuntia ficus-indica (L.) Mill. (Redžić, 2006), 1
Origanum vulgare subsp. *viridulum* (Martrin-Donos) Nyman (Redžić, 2010b), 1
Ornithogalum umbellatum L. (Redžić, 2006), 1
Orobancha cernua Loeffl. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
Oxalis stricta L. (Redžić, 2006), 1
Oxyria digyna (L.) Hill (Redžić, 2006), 1
Panicum miliaceum L. (Gluck, 1892), 1
Pelargonium graveolens L'Hér. (Redžić, 2010a), 1
Persicaria vivipara (L.) Ronse Decr. (Redžić, 2006), 1
Peucedanum oreoselinum (L.) Moench (Redžić, 2007), 1
Philadelphus coronarius L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 1

- Phyteuma spicatum* L. (Redžić, 2006), 1
Pinus cembra L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 1
Pinus halepensis Mill. (Huml & Beus-Huml, 1999), 1
Pinus pinea L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 1
Pistacia terebinthus L. (Redžić, 2006), 1
Plantago coronopus L. (Redžić, 2006), 1
Platycladus orientalis (L.) Franco (Šarić-Kundalić et al., 2011), 1
Podospermum roseum (Waldst. & Kit.) Gemeinholzer (Redžić, 2006), 1
Polygala alpestris Rchb. (Lakušić, 2004), 1
Polypodium cambricum L. (Redžić, 2006), 1
Polystichum setiferum (Forssk.) Moore ex oyn. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 1
Populus alba L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 1
Populus nigra var. *italica* Münchh. (Huml & Beus-Huml, 1999), 1
Potentilla alba L. (Grujić-Vasić et al., 2006), 1
Primula elatior subsp. *intricata* (Gren. & Godr.) Widmer (Redžić, 2006), 1
Prunella laciniata (L.) L. (Redžić, 2010b), 1
Prunus amygdaliformis Pau (Redžić, 2006), 1
Prunus dulcis (Mill.) D.A. Webb (Šarić-Kundalić et al., 2011), 1
Prunus mahaleb L. (Redžić, 2006), 1
Pyrethrum achilleifolium M.Bieb. (Bešlija, 2004), 1
Quercus frainetto Ten. (Redžić, 2006), 1
Reseda lutea L. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 1
Reseda luteola L. (Redžić, 2007), 1
Rhododendron ferrugineum L. (Marušić, 1984), 1
Ribes alpinum L. (Redžić, 2006), 1
Ribes petraeum Wulfen (Redžić, 2006), 1
Rosa gallica L. (Gluck, 1892), 1
Rosa glauca Pourr. (Redžić, 2006), 1
Rosa pendulina L. (Redžić, 2006), 1
Rubus heteromorphus Ripart ex Genev (Redžić, 2010b), 1
Rubus hirtus Waldst. & Kit. (Redžić, 2006), 1
Rubus saxatilis L. (Pieroni & Quave, 2014), 1
Rumex aquaticus L. (Gluck, 1892), 1
Rumex longifolius DC. (Pelagić, 1983), 1
Rumex scutatus L. (Redžić, 2006), 1
Ruta chalepensis L. (Redžić, 2010b), 1
Sagittaria sagittifolia L. (Redžić, 2006), 1
Salicornia europaea L. (Redžić, 2006), 1
Salvia austriaca Jacq. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
Sambucus racemosa L. (Redžić, 2006), 1
Sambucus wightiana Wall. ex Wight & Arn. (Pieroni & Quave, 2014), 1
Satyrium carneum (Aiton) Sims (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
Scandix pecten-veneris L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
Scorzonera villosa Scop. (Redžić, 2006), 1
Scrophularia nodosa L. (Huml & Beus-Huml, 1999), 1
Sedum montanum Songeon & E.P. Perrier (Redžić, 2006), 1
Sedum spectabile Boreau (Redžić, 2010a), 1
Sempervivum globiferum L. (Redžić, 2006), 1
Sempervivum marmoratum Griseb. (Redžić, 2006), 1
Senecio vulgaris L. (Pelagić, 1983), 1
Silene prostrata Willd. ex Spreng. (Pieroni & Quave, 2014), 1
Silene uniflora subsp. *glareosa* (Jord.) Chater & Walters (Pieroni & Quave, 2014), 1
Silene vulgaris subsp. *commutata* (Guss.) Hayek (Redžić, 2006), 1
Sinapis alba L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
Smyrniolum perfoliatum L. (Pieroni & Quave, 2014), 1
Sorbus aria (L.) Crantz (Redžić, 2006), 1
Sorbus chamaemespilus (L.) Crantz (Redžić, 2006), 1
Sorghum bicolor (L.) Moench (Gluck, 1892), 1
Spergula arvensis L. (Šarić, 1978), 1
Spinacia oleracea L. (Pelagić, 1983), 1
Stachys palustris L. (Šarić, 1978), 1
Stellaria holostea L. (Redžić, 2006), 1
Stenactis annua (L.) Cass. (Šarić, 1978), 1
Styphnolobium japonicum (L.) Schott (Huml & Beus-Huml, 1999), 1
Symphytum tuberosum L. (Redžić, 2006), 1
Syringa vulgaris L. (Hasanagić, 1984), 1
Tanacetum cinerariifolium (Trevir.) Sch.Bip. (Kovač, 2000), 1
Tanacetum macrophyllum (Waldst. & Kit.) Sch.Bip. (Redžić, 2007), 1
Taxus cuspidata Siebold & Zucc. (Šarić-Kundalić et al., 2011), 1
Telekia speciosa (Schreb.) Baumg. (Redžić, 2007), 1
Tilia hybrida Miller. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 1
Tragopogon orientalis L. (Redžić, 2006), 1
Trapa natans L. (Redžić, 2006), 1
Traunsteinera globosa (L.) Rchb. (Lakušić, 2004), 1
Trifolium arvense L. (Bešlija, 2004), 1
Trifolium resupinatum L. (Redžić, 2006), 1
Triglochin concinna var. *debile* (M.E. Jones) J.T. Howell (Redžić, 2006), 1
Tropaeolum majus L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
Tulipa sp. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
Typha angustifolia L. (Redžić, 2006), 1
Ulmus minor Mill. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
Usnea (Dill.) Adans. (1763) sp. (Redžić et al., 2010), 1 (lišaj)
Vaccinium uliginosum L. (Lakušić, 2004), 1
Valerianella locusta (L.) Laterr (Redžić, 2006), 1

Viburnum lantana L. (Gluck, 1892), 1
Vicia cracca L. (Šarić, 1978), 1
Vinca major L. (Vojniković, Balić & Višnjić, 2013), 1
Viola hirta L. (Šarić-Kundalić et al., 2010a), 1
Viola reichenbachiana Jord. ex Boreau (Redžić, 2006),
1
Vitis sylvestris C. C. Gmel. (Redžić, 2006), 1
Xanthium orientale subsp. *italicum* (Moretti) Greuter
(Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
Xanthium spinosum L. (Kujundžić, Škrobonja & Tomić,
2006), 1
Xanthium strumarium subsp. *brasilicum* (Vell.) O.Bolòs
& Vigo (Kujundžić, Škrobonja & Tomić, 2006), 1
Zannichellia palustris (Kujundžić, Škrobonja & Tomić,
2006), 1
Zinnia peruviana (L.) L. (Kujundžić, Škrobonja &
Tomić, 2006), 1